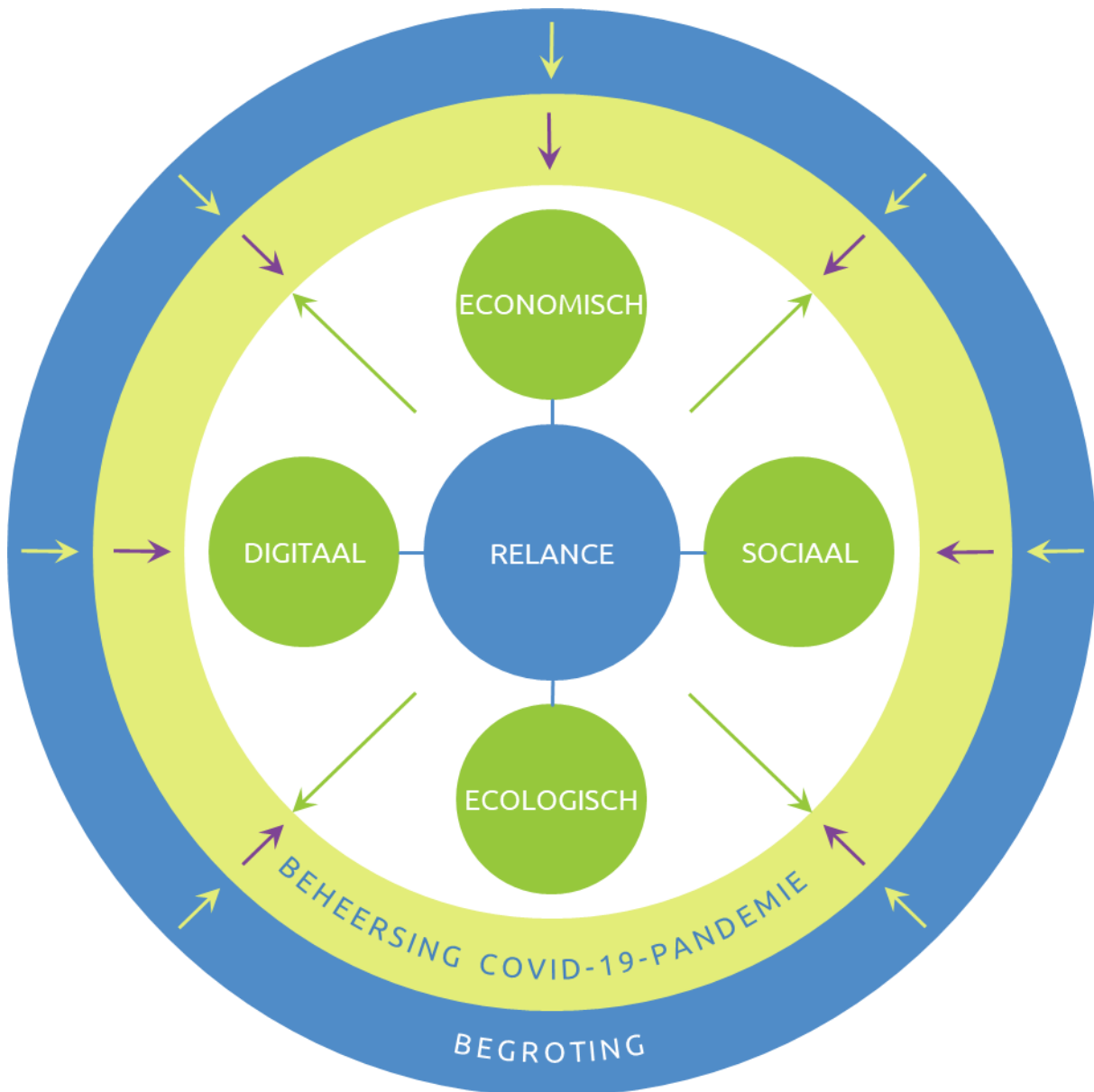

4X4-TURBO RELANCEPLAN

Economisch, sociaal,
ecologisch en digitaal

In het kader van de verkennende gesprekken tussen een aantal politieke partijen over een globaal relanceplan (tijdens en) na de COVID-19'-crisis, stelt het VBO een aanpak voor geënt op vier grote assen: economisch, sociaal, ecologisch en digitaal (zie schema hieronder).

Voor elk van die vier grote assen schuift het VBO vier cruciale punten naar voor die zeker deel zouden moeten uitmaken van zo'n overkoepelend relanceplan. Natuurlijk moeten deze pistes zodanig ten uitvoer worden gelegd dat ze mee bijdragen tot het bestrijden van het 'COVID-19'-virus en geen buitensporige structurele budgettaire lasten leggen op toekomstige generaties.

Wat dat laatste betreft, komt het erop aan dat de Hoge Raad voor Financiën een pad uitstippelt om de begrotings situatie op langere termijn beheersbaar te houden.

1 ECONOMISCH

De belangrijkste maatregelen op economisch vlak hebben als doel om de binnenlandse vraag te ondersteunen en werken aantrekkelijker te maken. Dé sleutel naar een uitweg uit de sociaal-economische en budgettaire crisis blijft immers onveranderd, met name vermijden dat tijdelijke werkloosheid wordt omgezet in structurele werkloosheid en er vervolgens voor zorgen dat de werkgelegenheidsgraad aanzienlijk wordt opgetrokken (tot minstens 75%). Dat moet prioriteit nummer 1 zijn en blijven. Meer mensen veilig aan de slag betekent immers meer inkomens, een hoger sociaal welbevinden en minder overheidsuitgaven aan werkloosheidsuitkeringen.

Om die doelstellingen te bereiken, stellen we volgende economische maatregelen voor:

1.1

Ondersteun de binnenlandse vraag door de belastingvrije schijf in de personenbelasting op te trekken tot 10.000 euro, verhoog de forfaitaire beroepskosten tot 5.000 euro voor iedereen (met onmiddellijke verrekening in de bedrijfsvoorheffing) en schaf andere gelijkaardige specifieke vrijstellingen en belastingverminderingen af.

Deze maatregelen verhogen het inkomen op een eenvoudige en lineaire manier voor alle werknemers, maar procentueel vooral voor de lagere lonen met de hoogste consumptiequote. Principieel is dit ook verdedigbaar, omdat het betekent dat een bedrag equivalent met het jaarlijkse leefloon altijd vrijgesteld moet zijn van belastingen. Deze maatregel kan ook bijdragen tot het wegwerken van de belangrijke promotieval die vandaag bestaat voor de lonen tussen 1.700 en 2.500 euro.

1.2

Vrijwaar en versterk het concurrentievermogen van de Belgische bedrijven door het behoud én de correcte toepassing van de Wet van '96, zoals aangepast in maart 2017.

De in maart 2017 aangepaste Wet op het Concurrentievermogen heeft de voorbij twee IPA's (2017-2018 en 2019-2020) correct gefunctioneerd. In het licht van de extreem moeilijke situatie waarin heel wat bedrijven zich vandaag bevinden, en van de nog veel sterkere internationale concurrentie in een krimpende markt, is die wet meer dan ooit cruciaal om ervoor te zorgen dat onze bedrijven competitief blijven op de binnen- en buitenlandse markten. Om langdurige discussies te vermijden, zou het bovendien goed zijn dat in de wet wordt gestipuleerd dat de 'historische loonkostenhandicap' gelijk is aan de 'absolute loonkostenhandicap t.o.v. de drie buurlanden'.

1.3

Geef e-commerce in ons land een faire kans door avondwerk (20 tot 24 u.) eenvoudig en zonder meerkosten mogelijk te maken.

De 'COVID-19'-crisis gaf de e-commercesector een grote boost en toonde nogmaals aan dat die sector ook strategisch belangrijk is bij een gezondheidsdreiging van dien aard. De Belgische distributiebedrijven hebben de voorbije jaren enorm geïnvesteerd in hun digitale verkoopkanalen en zijn technologisch klaar met performante websites en betaalsystemen. Alleen vechten ze nog altijd met ongelijke wapens als het aankomt op leveringstijd. Om de volgende dag te kunnen leveren, zouden ze avondwerk (tussen 20 en 24 u.) moeten kunnen organiseren zonder complexe onderhandelingsprocedures die meestal stuklopen op (vakbonds)eisen voor onrealistisch hoge toeslagen voor nachtwerk die de concurrentiepositie van Belgische e-commercespelers fundamenteel ondermijnen. Ze zijn daardoor dus ofwel veel te traag in levering, ofwel veel te duur. Een onmogelijke situatie die ons elk jaar ongeveer 0,4% bbp-groei kost t.o.v. onze buurlanden.

1.4

Voer een belangrijk investeringsprogramma uit in lijn met de voorstellen van het Nationaal Investeringspact.

Het aanzwengelen van de binnenlandse vraag kan ook op een doortastende manier gebeuren door voluit in te zetten op productieve publieke en private investeringen in infrastructuur. Die zijn immers meer dan ooit nodig om het groeipotentieel te versterken en ons land voor te bereiden op zowel de digitale als de groene revolutie. Eind 2018 werden de krijtlijnen van een investeringsagenda voor België al vastgelegd in het **Nationaal Investeringspact**. Dat pact bevat voorstellen voor investeringen in mobiliteit, energie en energiebesparing (bijv. isolatie overheidsgebouwen), digitalisering en IT-security, onderwijs en gezondheidszorg. De uitvoering van dat investeringsplan in de komende jaren zal niet alleen een boost geven aan de economie, maar ook belangrijke maatschappelijke uitdagingen helpen oplossen. Belangrijk daarbij is dat er versnelde vergunningsprocedures komen in de lijn van de aanzet in het Nationaal Investeringspact.

Om binnenlandse private investeringen te bevorderen en ook directe buitenlandse investeringen te blijven aantrekken, is het behoud van het tarief van 25% in de **vennootschapsbelasting** (dat geldt voor het aanslagjaar 2020) uiterst belangrijk. Fiscale stabiliteit is op dit vlak essentieel!

2 SOCIAAL

De economische crisis als gevolg van de 'anti-COVID-19'-maatregelen doet ook onze arbeidsmarkt op haar grondvesten daveren. Op het hoogtepunt van de lockdown moest ongeveer één derde van de loontrekkenden (1,048 miljoen werkenden) op tijdelijke werkloosheid wegens overmacht worden gesteld. Eind april waren dat er nog altijd zo'n 800.000 of 25%. Door de verschillende versoepelingen van de lockdown zal dat cijfer tegen eind mei wellicht ongeveer halveren, maar dat neemt niet weg dat een kwart (100.000) tot de helft (200.000) van deze werknemers hun job structureel dreigen te verliezen, bijvoorbeeld omdat het bedrijf in faillissement gaat of moet herstructureren. We moeten er alles aan doen om te vermijden dat deze mensen in de structurele werkloosheid terechtkomen. Daartoe zijn o.a. volgende maatregelen nodig:

2.1

Voorzie meer flexibiliteit inzake arbeidstijden, overuren, telewerk die zowel werknemers als werkgevers ten goede komt.

Ondernemingen staan voor enorme uitdagingen om opnieuw rendabel te kunnen worden. Veel onder hen staan voor een lange en moeilijke inhaalbeweging, terwijl ze het werk zo moeten organiseren dat de gezondheids- en veiligheidsvoorschriften en de regels van 'social distancing' optimaal worden gewaarborgd. Om dat mogelijk te maken, zijn ingrijpende aanpassingen van de arbeidsorganisatie nodig. Een wettelijk kader dat meer flexibiliteit (bijv. inzake arbeidsduur en overuren, avond- en weekendwerk, glijdende werkuren) toelaat op maat van de onderneming, in overleg met de werknemer, kan dat faciliteren, en zal ook de mobiliteit tijdens de spitsuren vergemakkelijken. Het kader voor **loopbaansparen** moet worden versoepeld.

Aangezien **telewerk** niet enkel een operationele uitweg heeft geboden voor de huidige gezondheidscrisis, maar ook gedeeltelijk antwoord kan bieden op andere grote uitdagingen, zoals het mobiliteitsprobleem en het klimaatvraagstuk, kan men binnen het huidige wettelijk kader voor occasioneel telewerk (wet 2017) en voor structureel telewerk (cao 85), op ondernemingsniveau de ervaring met telewerk, opgedaan tijdens de coronacrisis, verder stimuleren en vormgeven.

2.2

Zorg voor een dynamische arbeidsmarkt die transitie faciliteert en meer activerend is, zodat werknemers en werkzoekenden snel doorstromen van krimpende naar groeiende activiteiten.

Maak **transitietrajecten** mogelijk die werknemers al tijdens de lopende opzegperiode, desgevallend via loopbaanbegeleiding en/of een (her)scholingstraject moeten leiden naar een nieuwe werkgever, idealiter zonder dat ze in de werkloosheid terechtkomen. Voorzie daarvoor de noodzakelijke fiscale en parafiscale incentives en werk de mogelijke wettelijke beperkingen weg.

Voer een beleid dat veel sterker inzet op activering. Beperk de federale **werkloosheidsuitkeringen** in de tijd (bijv. twee of drie jaar) en laat de regio's vervolgens met het vrijgemaakte budget een activerings- en/of uitkeringsbeleid op maat voeren voor langdurig werkzoekenden.

2.3

Reken af met de mismatch. Sla bruggen tussen onderwijs en arbeidsmarkt en zorg voor een cultuur van levenslang leren.

Blijf het onderwijs verder afstemmen op de noden van de arbeidsmarkt, door een sterkere samenwerking en coördinatie tussen onderwijs, regionale vormingsspelers, werkgevers en werknemers. De regionale bemiddelingsdiensten zorgen, in samenspraak met de private opleidings- en begeleidingsfirma's, na een gepaste tijd voor up-to-date **vormingstrajecten voor werkzoekenden in functie van hun profiel**.

Zet in op een **leerrekening** (d.w.z. een persoonlijk rugzakje met informatie omtrent de incentives voor algemene inzetbaarheid en waarmee de burger bovendien zelf tijdens zijn loopbaan spaart voor vorming) om te sensibiliseren rond loopbaanlang leren en om de leercultuur te stimuleren.

2.4

Zorg voor draagvlak door sociaal overleg bij de moeilijke sociaal-economische hervormingen en door een performante en duurzame sociale zekerheid.

Betrek het sociaal overleg om zo het nodige draagvlak te creëren voor de soms moeilijke sociaal-economische hervormingen die ons te wachten staan. Bij het begin van de legislatuur zou best een **nieuw sociaal contract** tussen regering en sociale partners gesloten worden over hoe ze gaan samenwerken om elkaar te versterken.

Geef de sociale partners mee de teugels in handen om overeenkomstig de verklaring in het parlement naar aanleiding van 75 jaar **sociale zekerheid** te werken aan een toekomstgerichte, performante en duurzame sociale zekerheid, gebaseerd op: (1) meer activerende i.p.v. passieve uitkeringen (cf. werkloosheid), (2) meer genderneutraliteit (cf. een grondige hervorming van de verlofsystemen), en (3) een uitgebreidere combinatie van eerste-, tweede- en derdepijlerdenken in verschillende takken van de sociale zekerheid (cf. pensioenen en gezondheidszorg).

3 ECOLOGISCH

Samenlevingen en ondernemingen moeten transformeren om hun ecologische voetafdruk te verkleinen. We zullen onze productiemethodes en consumptiegewoonten dus moeten bijsturen, zonder daarbij te raken aan onze aantrekkingskracht voor investeerders. In december 2019 liet de Europese Commissie haar Green Deal los op de wereld, die de komende jaren een reeks cruciale milieurichtsnoeren moet voortbrengen. Het kader dat daaruit ontstaat, moet zowel de transitie als de concurrentiekracht van onze bedrijven waarborgen, binnen een economie die openstaat voor de hele wereld. Dat kader moet ook toelaten om meer dan ooit in te zetten op een transitie van een lineaire naar een circulaire economie.

3.1 Naar performanter vervoer

Naast bepaalde essentiële investeringen (oplaadinfrastructuur voor voertuigen op alternatieve brandstoffen, fietspaden, GEN, overstapparkings ...) heeft het hele mobiliteitssysteem nood aan een grondige performantie-operatie. De mobiliteit van morgen moet multi- en intermodaal zijn, voor zowel personen als goederen.

Wat de spoorwegen betreft, moeten **Infrabel en de NMBS** zich omvormen tot moderne, digitale en operationeel en financieel krachtige bedrijven, die wendbaar zijn in een geliberaliseerde sector. Dat vraagt om eenvoudigere werkmethodes en performante werkregelingen. Er moet dringend een nieuwe beheersovereenkomst komen voor de NMBS en Infrabel.

Op het vlak van **digitalisering** en innovatie moeten onze overheden proactiviteit en dadendrang aan de dag leggen, in het bijzonder op het vlak van MaaS (Mobility as a Service), databeheer en -uitwisseling, het toelaten van ecocombi's op onze wegen, nachtleveringen in de steden, een slimme kilometerheffing, alternatieve brandstoffen, verkeersturing, autonoom rijden (treinen, auto's, vrachtwagens ...).

Al die maatregelen moeten worden ingebed in een **interfederale mobiliteitsvisie**, die voor alle mobiliteitsactoren een kader op lange termijn schept.

3.2 De industriële transformatie schragen

De industrie op ons grondgebied, essentieel voor onze weerbaarheid en veerkracht, moet tegelijk de internationale concurrentie het hoofd bieden én de vele milieu-uitdagingen aangaan – die vragen forse investeringen die vanuit economisch oogpunt niet altijd te verantwoorden vallen. In dat opzicht moet de overheid een driedelige rol spelen: het voorbeeld geven door de vraag te schragen ('green procurement', programma voor de isolatie van overheidsgebouwen en sociale woningen ...), investeren in alle infrastructuur die onontbeerlijk is voor een geslaagde transformatie van onze industrie (waterstofnetwerken, CCS ...), en industrieën rechtstreeks bijstaan in hun transformatie (innovatie, processen ...).

3.3 Duurzame, competitieve energie en een flexibele vraag

Ons energiesysteem slaagt erin om nu jaar na jaar zijn CO₂-uitstoot af te bouwen. Om die evolutie te helpen bestendigen, moet de competitiviteit van de Belgische energieprijzen zo snel mogelijk worden hersteld, in het bijzonder voor elektriciteitsintensieve industrieën die zich nu benadeeld zien ten aanzien van onze buurlanden, vooral door de vele extra belastingen en heffingen die ze moeten betalen.

Om dat herstel te stimuleren, maar ook om redenen van CO₂-uitstoot en bevoorradingszekerheid, moeten we dringend onze **energiemix** bepalen, door met spoed een beslissing te nemen die het mogelijk maakt om twee tot drie kernreactoren – onder voorwaarden – langer open te houden. Wat de vraag betreft, moet in de tijd variabele elektriciteitsproductie leiden tot een zekere flexibiliteit in die vraag, en dat vereist een duidelijk kader, de verdere uitrol van de slimme (communicerende) meter en gepaste prijssignalen.

Klik hier om het volledige energieplan te raadplegen

Ook beschikbaar op de VBO website
vbo.be/publicaties

3.4 Moderne mobiliteitstools verder uitbouwen

Een **bedrijfswagen** blijft een belangrijke component in het loonpakket van werknemers, én een onmisbaar werktuig in bepaalde functies. De vergroening van het bedrijfswagenpark, aangestuurd door de fiscaliteit, kan voor een heuse doorbraak zorgen in de shift naar meer nul- of lage-emissievoertuigen in het hele voertuigenpark. Het is dan ook essentieel om een duidelijk, geleidelijk en haalbaar vergroeningstraject uit te tekenen, dat rekening houdt met alle technologische mogelijkheden. Ook de uitbouw van de vereiste energie-infrastructuur is daarbij onontbeerlijk.

Het **mobilitetsbudget**, ingevoerd in 2019, biedt werkgevers en werknemers een alternatief voor de loutere bedrijfswagen, en wekt ook een zekere belangstelling. De regeling sluit evenwel nog niet altijd even goed aan op de realiteit op het terrein, en hier en daar resten er ook nog problemen met de interpretatie. Om het systeem tot een succes te maken, is een diepgaande analyse nodig om zo de juiste antwoorden te vinden voor die problemen.

Klik hier om het 50-punten-plan inzake mobiliteit te raadplegen

Ook beschikbaar op de VBO website
vbo.be/publicaties

4 DIGITAAL

Wat de 'COVID-19'-crisis ook duidelijk maakte, is dat de digitalisering van onze economie een enorm voordeel was tijdens deze gezondheids crisis. Digitalisering vormt de tweede stabilisator naast de sociale zekerheid. Tegelijk werden heel veel bestaande technologieën plots gemeengoed en zijn hun mogelijkheden nu veel beter gekend. Dat biedt kansen voor een nog veel snellere invoering en aanvaarding van nieuwe technologieën, niet in het minst in de strijd tegen de pandemie zelf.

We dringen er dan ook op aan dat een volgende regering hoog zou inzetten op volgende punten:

4.1

Investeer in een (privacy)veilige en gebruiksvriendelijke 'contact tracing'-app om het 'SARS-CoV-2'-virus (en eventuele toekomstige virussen) snel en gericht te bestrijden.

Voorbeelden uit Zuid-Korea, Taiwan en Duitsland toonden aan dat de snelle identificatie en isolatie van besmette personen en de personen waarmee zij in nauw contact kwamen, cruciaal zijn om grote uitbraken van COVID-19 te vermijden. Daardoor slaagden die landen er ook beter in hun economieën draaiende te houden.

Het Belgische bedrijfsleven heeft bijzonder zwaar geleden onder de voorbije lockdown en kan zich geen tweede, algemene economische lockdown veroorloven. Dat zou leiden tot een ongeen hoog aantal faillissementen, een sterke stijging van de werkloosheid en een ontsporing van de openbare financiën.

Alles moet dus in het werk worden gesteld om op een efficiënte wijze te identificeren wie wanneer en gedurende welke periode in aanraking kwam met een persoon die achteraf besmet bleek. De huidige telefonische 'track and trace'-procedure is zeker al een goed startpunt, maar lijdt onder een aantal kinderziektes.

Het is daarom absoluut cruciaal dat er tegen het najaar (risico op tweede golf van het virus) een gebruiksvriendelijke app komt die door alle Belgen en niet-Belgen op ons grondgebied moet worden geïnstalleerd voor de geanonimiseerde 'contact tracing' in het kader van COVID-19. Daarbij kan worden gebruikgemaakt van de wereldvermaarde Belgische expertise rond technologieën en encryptie-algoritmes, om een zo breed mogelijk maatschappelijk draagvlak te creëren.

4.2

Maak de weg vrij voor een snelle uitrol van 5G.

5G is de sleutel voor heel wat nieuwe technologische ontwikkelingen die onze productiviteit een boost kunnen geven. En dat is broodnodig, want de productiviteit is door de 'COVID-19'-maatregelen in heel wat economische activiteiten (industrie, bouw, handel) beduidend gezakt als gevolg van de noodzakelijk sanitaire en organisatorische maatregelen en afstandsregels.

5G zal o.a. nieuwe toepassingen en innovaties mogelijk maken in de medische wereld (operaties op afstand, medische bijstand in ambulance ...), in de wereld van mobiliteit en logistiek (geconnecteerde en zelfrijdende wagens en vrachtwagens, magazijnen en verkeersinfrastructuur), maar ook in de industrie ('predictive maintenance' en accurater machinebeheer via systemen van 'augmented reality') en in consumententoepassingen in de entertainmentwereld (bijv. high-end gaming).

Concreet vragen we dat de federale overheid zo snel mogelijk de spectrumveiling voor 5G-frequenties organiseert, met redelijke prijzen en niet-discriminatoire voorwaarden voor nieuwe aanbieders.

4.3

Zorg dat ALLE transacties tussen overheid en bedrijven tegen 2024 volledig digitaal kunnen.

In de voorbije weken werden heel veel zaken digitaal mogelijk die vroeger uit gewoonte of wettelijk verplicht op papier moesten gebeuren. Veel personen en bedrijven hebben voor het eerst gebruikgemaakt van teleconferentiesystemen, hebben elektronische aanvragen ingediend, elektronische handtekeningen geplaatst, zich geïdentificeerd met systemen als ItsMe, elektronisch gestemd op vergaderingen, enz.

Hopelijk deed dat bij overheidsdiensten en beleidsmakers het besef groeien dat ongeveer alle interacties met burgers en bedrijven ook moeten kunnen langs digitale kanalen. Op een aantal domeinen (RSZ, fiscale aangiftes ...) staan we al heel ver, maar op andere vlakken (kadaster, justitie ...) zijn er zowel op federaal, regionaal als op lokaal vlak nog veel inspanningen nodig om er tegen 2024 voor te zorgen dat elke burger of onderneming die dat wenst, zijn interacties met alle overheden digitaal kan verrichten. Om dat te realiseren, zijn ook nog belangrijke investeringen in ICT-systemen, project- en veranderingsmanagement nodig (zie het Nationaal Investeringspact hierboven).

4.4

Bouw daartoe een veilige, unieke, gebruiksvriendelijke maar verplicht te consulteren officiële mailbox uit voor bedrijven, burgers en overheid (vanuit de bestaande e-Box SZ).

Om de interactie tussen overheid, bedrijven en burgers volledig digitaal te kunnen laten verlopen, is het ook noodzakelijk dat elke overheidsinstelling, elk bedrijf en elke burger met zekerheid via digitale weg kan worden bereikt. Daarbij moet het uiteraard de bedoeling zijn dat die aflevering van digitale documenten veiliger, gebruiksvriendelijker en goedkoper is dan een papieren aange tekende zending vandaag.

Door een goede samenwerking tussen de privésector en de RSZ lijkt het mogelijk om zo'n unieke en officiële mailbox te creëren, met de bestaande e-Box van de sociale zekerheid als centrale in-

infrastructuur. Daarrond kan een ecosysteem worden gebruikt waarin private dienstverleners tal van diensten kunnen aanbieden (elektronische aangetekende zending met 'status tracking' voor verzenders, postroutering en archivering voor ontvangers, chatmogelijkheden om interactie tussen ontvanger en verzender te faciliteren ...).

We vragen dat de RSZ de goede samenwerking met het VBO bij de uitbouw van dit systeem blijft voortzetten, dat de federale overheid het regelmatig consulteren van de digitale mailbox tegen het einde van deze legislatuur verplicht maakt voor alle bedrijven, burgers en overheidsdiensten (enkel gemotiveerde opt-out mogelijk), en dat de verschillende overheden (en overheidsdiensten) die ons land rijk is, zich inschakelen in dit ene unieke systeem.